

Sygn. akt XVI Cz 677/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy(...)(...)w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Anna Daniszewska

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2014 r. w (...)

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela W. S.

przeciwko D. O.

ze skargi dłużniczki D. O. na czynności komornika

na skutek zażalenia dłużniczki

na postanowienie Sądu Rejonowego(...)

z dnia 24 marca 2014 r., sygn. akt XII 1 Co 6012/11

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt **XVI Cz 677/14**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy(...)oddalił wniosek D. O. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż dłużniczka D. O. pismem z dnia 29 maja 2013 r. skierowanym do Sądu Okręgowego w (...), przekazanym następnie do Sądu Rejonowego, wniosła między innymi o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w sprawie XII 1 Co (...).

Sąd Rejonowy wskazał, iż zgodnie z art. 117 § 5 k.p.c. sąd uwzględni wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, jeżeli udział profesjonalnego pełnomocnika w sprawie uzna za potrzebny, w szczególności, gdy z wnioskiem występuje osoba nieporadna, mająca kłopoty w sporządzaniu pism procesowych .

Sąd Rejonowy zważył, iż w niniejszej sprawie dłużniczka D. O. wniosła skargę na czynności komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym(...) H. K. w sprawie egzekucyjnej Km (...). Postanowieniem z dnia 15 maja 2012r. skarga dłużniczki została odrzucona. Postanowienie to jest prawomocne.

Mając na uwadze powyższe, w opinii Sądu Rejonowego, nie zachodzi konieczność przydzielania dłużniczce pełnomocnika z urzędu z uwagi na fakt, iż postępowanie w sprawie zostało prawomocnie zakończone.

Niezależnie od powyższego, Sąd Rejonowy wskazał, iż gdyby nawet postępowanie toczyło się nadal, wniosek dłużniczki podlegałby oddaleniu.

Sąd Rejonowy wskazał, iż postępowanie w sprawie ze skargi na czynności komornika ogranicza się do zbadania przez Sąd akt komorniczych, zatem udział dłużnika w postępowaniu jest ograniczony. Ponadto, kwestii będących

przedmiotem postępowania w wymienionej sprawie nie można uznać za skomplikowane pod względem faktycznym lub prawnym w stopniu przekraczającym umiejętności i możliwości obrony swych praw przez stronę – co mogłoby skutkować koniecznością ustanowienia dla niej pełnomocnika z urzędu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 1998 r., II UKN 214/98, OSNP 1999/18/593).

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd Rejonowy stwierdził, iż dłużniczka w swoich pismach wyrażała żądania w sposób jasny i precyzyjny, a tym samym nie przejawiała nieporadności, nie wykazywała cech bezradności, która utrudniałaby jej samodzielne dochodzenie praw.

Sąd Rejonowy, mając powyższe na uwadze, na mocy art. 117 § 5 k.p.c. a contrario orzekł jak w postanowieniu oddalił wniosek o ustanowienie pełnomocnika.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiodła dłużniczka D. O. zaskarżając je w całości oraz wnosząc o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W uzasadnieniu skarżąca podniosła, iż zaskarżone postanowienie zostało wydane niezgodnie z prawem, z naruszeniem jej praw majątkowych i osobistych. Skarżąca podała, iż w jednym czasie składała skargi na różne czynności komornika, a następnie kserokopie skarg do wiadomości sądu, zaś Sąd Rejonowy zarejestrował te skargi pod dwiema odrębnymi sygnaturami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 117 § 1 i 5 k.p.c., strona ma prawo zgłosić wniosek o ustanowienie dla niej adwokata lub radcy prawnego, zaś sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

Z powyższego wynika, iż możliwość przyznania stronie pełnomocnika z urzędu stanowi pomoc państwa w sytuacjach nadzwyczajnych. Stosowana być ona może tylko wtedy, gdy udział adwokata lub radcy prawnego jest konieczny, czyli w sytuacjach, gdy jego brak może pozbawić stronę możliwości pełnej dbałości i dochodzenia jej praw. Jak wskazuje się w orzecznictwie, w niektórych wypadkach nieprzyznanie fachowego pełnomocnika z urzędu – mimo spełnienia określonych warunków – może być kwalifikowane jako powodujące nieważność postępowania wskutek pozbawienia strony możliwości obrony jej praw (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2009 roku, I UK 195/09, Lex Nr 577812). Nie zmienia to faktu, iż obowiązkiem strony jest dołożenie należytej staranności w reprezentowaniu swoich interesów przed sądem. Tylko nadzwyczajne okoliczności mogą sprawić, że zachowanie takie nie będzie możliwe bez winy strony. W praktyce dochodzi do tego np. w sytuacji, gdy strona jest nieporadna, schorowana, co w sposób istotny ogranicza możliwości występowania przed sądem, czy pokierowania swoim zachowaniem albo, gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym lub prawnym.

Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Rejonowego, iż postępowanie w niniejszej sprawie wobec skarżącej zostało prawomocnie zakończone, bowiem postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie XVI Cz(...)Sąd Okręgowy w (...) oddalił zażalenie D. O. na postanowienie Sądu Rejonowego (...)z dnia 15 maja 2012 r., w przedmiocie odrzucenia jej skargi na czynności komornika. Na powyższe rozstrzygnięcie nie przysługuje żaden środek zaskarżenia.

Konieczną przesłankę ustanowienia pełnomocnika z urzędu stanowi potrzeba jego udziału w sprawie. Przyznanie pełnomocnika z urzędu ma na celu udzielenie stronie fachowej pomocy prawnej w toku sprawy. Po prawomocnym zakończeniu sprawy wyznaczenie pełnomocnika z urzędu jest bezprzedmiotowe, gdyż nie istnieje potrzeba obrony praw skarżącej jako strony postępowania. Ustanowienie pełnomocnika z urzędu może nastąpić przed wszczęciem sprawy lub nawet na etapie postępowania odwoławczego, lecz nie po jej prawomocnym zakończeniu.

Wbrew twierdzeniom skarżącej, Sąd Rejonowy rozpoznał negatywnie jej wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w sprawie XII 1 Co (...), a nie w sprawie km (...) Ponadto na zasadność zażalenia nie mają wpływu czynności podejmowane przez komornika w wymienionej sprawie egzekucyjnej, bowiem kognicja sądu przy rozpoznawaniu

wniosku strony o ustanowienie pełnomocnika z urzędu ogranicza się jedynie do oceny zasadności tego wniosku w świetle przesłanek ustawowych, a nie obejmuje innych zagadnień.

Nie ma też wpływu na zasadność zażalenia sposób składania przez skarżącą skarg na czynności komornika, bowiem nie zmienia to faktu, iż niniejsza sprawa jest prawomocnie zakończona.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie.